

Zápis z jednání Pracovní skupiny Monitorovacího výboru SP SZP „Úprava podmínek environmentálních opatření rozvoje venkova“ (dále jen PS)

Místo: MZe, místnost č. 101

Datum konání 12. 5. 2025

Přítomní:

Agentura ochrany přírody a krajiny (AOPK): Ing. Čámská

Agrární komora ČR (AK ČR): Ing. Hlaváček

Asociace soukromého zemědělství ČR (ASZ ČR): Ing. Štefl

Českomoravský svaz zemědělských podnikatelů (ČMSZP): Bc. Michalisko – online

Iniciativa zemědělských a potravinářských podniků (IZPP): Ing. Šebestýán

Komora zemědělských poradců ČR (KZP): Ing. Tampierová

Ministerstvo pro místní rozvoj: Ing. Chládek

Ministerstvo životního prostředí: Ing. Scharf

MZe, odbor environmentálních podpor rozvoje venkova: Ing. Kuna, Ing. Dušek, Ing. Novotná, Ing.

Kvasničková, Ing. Perglerová, Ing. Svobodová, Ing. Hertel

MZe, odbor environment. a ekolog. zemědělství: Ing. Zedek

MZe: Ing. Sekáč

PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců z.s.: Bc. Urbánková

SZIF: Ing. Miškovský, Ing. Kráslová, Ing. Dalík, Ing. Hrůzová, Ing. Kocour, Ing. Vlasák

WWF Česko: Mgr. Procházková

Zelinařská unie Čech a Moravy (ZUČM): Ing. Příbylová – online, Ing. Juříčková – online

Zemědělský svaz ČR (ZS ČR): Ing. Ulrich

Program jednání:

- 1) Představení navrhovaných změn a diskuze
- 2) Další náměty
- 3) Harmonogram prací

1. Navrhované změny

1.1. IP brambor a IP raných brambor – úprava podmínky aplikace POR proti mandelince bramborové. Návrhem je úprava týkající se prvního použití tohoto POR schváleného pro použití v EZ. S ohledem na potřebu snižování rezistence mandelinky proti účinné látce spinosad je navrhováno podmínku změnit tak, aby existovala povinnost alespoň jedné aplikace POR schváleného pro použití v EZ místo povinného prvního použití, které může mít při prvním použití nižší účinnost.

Diskuze:

ZUČM: zástupkyně ZUČM potvrdila zájem o navrhované změny.

1.2. Integrovaná produkce raných brambor – založení porostu meziplodiny po každé sklizni raných brambor. Aktuální podmínka k dodržení pěstování meziplodiny po sklizni alespoň 2x za závazek je obtížně vyhodnotitelná např. u žadatele, který v průběhu 5letého závazku budou rané brambory pěstovat jen jednou.

Bez diskuze.

1.3. Krajinotvorné sady – navýšení sazby. MZe představilo možnou úpravu sazeb ve výši 146 EUR/ha pro krajinotvorné sady (nyní 116 EUR/ha). Jedná se o navýšení sazby z důvodu aktualizace informací o průměrném počtu stromů v krajinotvorných sadech, nikoliv o aktualizaci nákladů. Výše sazby a míra kompenzace je navržena s ohledem na nevyčerpané finanční prostředky alokované na tuto intervenci.

Diskuze:

PRO-BIO: Navrhované navýšení sazby je příliš nízké, nebude žadatele motivovat ke vstupu do tohoto dotačního titulu. Navrhovaná sazba je příliš nízká i s ohledem na aktuálně zavedenou platbu na krajinný prvek. Na místě je zvážit přesun krajinotvorných sadů do kategorie krajinných prvků.

MŽP: S možností převodu krajinotvorných sadů do kategorie krajinných prvků souhlasí.

PRO-BIO: V reakci na návrhy MŽP k úpravě či redukci podmínek uvádí, že redukce podmínek by mohla vést ke snížení sazby, s čímž nesouhlasí.

AOPK (zasláno písemně): AOPK souhlasí s navýšením sazby. Dále souhlasí s navrhovaným zrušením zákazu mulčování meziřadí a příkmenného pásu, úpravu povinnosti ponechání neposečených částí na 3–15 % a s termínem pro posunutí seče/pastvy z 31.8. do 30.9. Dále navrhuje, aby bylo možné mít v rámci krajinotvorného sadu i malý podíl neovocných listnatých dřevin domácích druhů (např. do 10 % z počtu stromů) pro posílení ekologických funkcí ekologicky významného prvku.

MZe: Návrhy AOPK budou podrobněji vyhodnoceny a bude vyjádřen dopad na výši sazby. Podpora krajinotvorných sadů v AEKO je koncipována jako podpora hospodaření na ploše, kde se nacházejí ovocné stromy nebo keře a v případě, že by součástí měly být jiné listnaté dřeviny, docházelo by k evidenčním problémům v LPIS.

1.4. Pěstování mezipločin

1.4.1. Umožnění souběhu s EZ, bude zde stanoven odpočet pro žadatele v režimu EZ ve výši 10 EUR (režim EZ se posuzuje podle zákona o EZ). Změna vyžaduje úpravu SP SZP (kalkulace) i novelizaci nařízení vlády č. 80/2023 Sb.

1.4.2. Rozšíření seznamu o meziploidy pro zlepšení struktury půdy: ředkev čínská, oves hřebíkatý, masťák habešský, kukuřice setá; rozšíření seznamu o meziploidy proti utužení půdy: ředkev čínská, oves hřebíkatý, světlíce barvířská, masťák habešský. Navrhovaná změna reflektuje připomínky, které vzešly z meziresortního připomínkového řízení. Pro rok 2025 byly uvedené druhy doplněny do metodiky. Změna vyžaduje úpravu SP SZP i novelizaci nařízení č. 80/2023 Sb.

Diskuze:

PRO-BIO: Návrh na umožnění souběhu AEKO Meziploidy a EZ byl kvitován, využívání mezipločin je pro mnoho ekologů vhodným způsobem, jak řešit správné osevní postupy.

KZP: Bylo by možné zohlednit zde i umožněný souběh EZ a KONV? U porostů, které jsou neproduktivní (biopásy, meziplodiny) bychom doporučovali nekontrolovat podmínky souběhu KONV a EZ, aby bylo možné pěstovat tyto porosty jak v EZ, tak i KONV.

MZe: Ing. Kuna uvedl, že tento souběh nebude vyhodnocován s ohledem na dotační podpory EZ, ale bude posuzováno, zdali se dotčený DPB nachází v režimu EZ/PO, jelikož Metodický pokyn MZe k podmínkám souběhu EZ a KONV se nevztahuje pouze na ekology, kteří pobírají dotace, ale na EZ jako celek.

Ing. Zedek informoval, že v případě umožnění souběhu EZ a KONV je zakázáno pěstovat stejné plodiny. Plodiny musí být jednoduše rozlišitelné. Pokud bude zvolena stejná meziplodina pro EZ a KONV, tak by to bylo vyhodnoceno jako porušení EU legislativy, různé směsi pro meziplodiny by byly v pořádku.

Ing. Kuna reagoval, že je potřeba instruovat ekologické kontrolní organizace, aby takto postupovali při kontrolách, jelikož ten výklad je odlišný než u jiných opatření.

- 1.5. Změna financování povinného školení EZ** – od roku 2026 se plánuje financovat povinné školení EZ ze zdrojů SZP (z Technické pomoci). Výše sazeb dotací na jednotlivé tituly bude zachována, je tedy nutné upravit kalkulace újmy (odstranění transakčních nákladů) a navýšení míry kompenzace.

Diskuze:

PRO-BIO: Navrhované změny byly kvitovány. Pokud EK neschválí změnu financování povinných školení z Technické pomoci, navrhuji zrušit povinnost absolvovat povinná školení.

- 1.6. Úprava přílohy podporovaných víceletých píceňin** – na základě podnětu z praxe je řešen přesun vybraných píceňin z dotačního titulu Pěstování víceletých píceňin do dotačního titulu Pěstování ostatních plodin. Společně s ÚZEI byly prověřeny vybrané píceňiny (lupina, vikev, hrachor, jetel) a bylo zjištěno, že lupina a vikev mají podobné náklady na založení porostu a následných zemědělských operací, což odpovídá výši nákladů plodin zařazených do dotačního titulu Pěstování ostatních plodin. Změna nevyžaduje úpravu SP SZP, vyžaduje však úpravu přílohy nařízení vlády č. 81/2023 Sb.

Diskuze:

PRO-BIO: Ohledně víceletých píceňin by bylo vhodné pro další programové období upravit název tohoto dotačního titulu, jelikož jsou zde podporovány i píceňiny, které jsou jednoleté, popř. dělit pěstování píceňin na čistosevy a směsky, jelikož i zde je zcela odlišná nákladovost.

- 1.7. Umožnění souběhu opatření Agrolesnictví s opatřením AEKO Biopásy.** Na základě podnětů z řad zemědělců a pro zajištění stability biodiverzity je navrhováno rozšíření kombinovatelnosti opatření agrolesnictví s dalším AEKO opatřením. Jde o změnu, která vyžaduje úpravu SP SZP, a sice přílohy kombinovatelnosti intervencí a zároveň jde o změnu, která vyžaduje novelizaci NV č. 140/2023 Sb. i NV č. 80/2023 Sb.

Bez diskuze.

1.8. Navýšení financování na opatření agrolesnictví. Z důvodu vysokého zájmu zemědělské veřejnosti o toto opatření bude navrženo navýšení alokace (intervence 26.70 – Péče o založený agrolesnický systém, 42.73 – Založení agrolesnického systému). Tento návrh bude proveden po analýze příjmů žádostí 2025. Jde o změnu, která vyžaduje úpravu SP SZP, ale nevyžaduje novelizaci NV č. 140/2023 Sb.

Diskuze:

ZS: Dotaz, odkud by byly finanční prostředky přesunuty. Pokud jsou již naplněny či překročeny indikátorové hodnoty, je na zvážení případné uzavření opatření. Byl vznesen dotaz na % překročení původních hodnot.

MZe: Vzhledem k tomu, že se jedná o opatření, jehož přínosy, zejména v době změny klimatu, lze posuzovat v dlouhodobém časovém horizontu, nelze efektivitu titulu hodnotit po pěti letech trvání. S podporou opatření se s ohledem na jeho přínosy počítá i nadále. Co se týká plnění předpokládaných hodnot, bude doplněno (viz příloha).

PRO-BIO: Vyjadřuje podporu agrolesnictví a potvrzuje zájem ze strany zemědělské veřejnosti. Apeluje na včasné poskytnutí informace o případném ukončení titulu. Zároveň upozorňuje na důležitost ekosystémových funkcí, které mohou agrolesnické systémy plnit až za několik let. Z tohoto důvodu považuje další podporu agrolesnictví za potřebnou.

AK ČR: Pro určitou část zemědělské krajiny je to efektivní opatření. Dává na zvážení, zda by na financování opatření, která jsou pro krajinu důležitá, nemohlo participovat MŽP. Upozorňuje i na přínos pásového střídání plodin.

MŽP: Považuje agrolesnictví za důležité opatření, ale zdůrazňuje, že MŽP podporuje především opatření, která mají trvalý charakter. Nelze jednoznačně říct, do jaké míry může MŽP podporovat způsoby hospodaření.

ČMSZP: Vnímá pozitivně, že se opatření podařilo po letech příprav realizovat, je o něj zájem mezi zemědělskou veřejností a je s ním počítáno i pro budoucí SZP.

ASZ ČR: Připojuje se k připomínce AK ČR a případnému propojení podpor MŽP a MZe u tohoto opatření, např. na začátku, kdy agrolesnické systémy neplní produkční funkci. Upozorňuje, že se v případě environmentálních dotací nejedná o zisk, ale o úhradu nákladů a újmy.

MŽP: Reaguje vysvětlením, že může hradit pouze ne hospodářská opatření, tedy ta opatření, kde na konci není zisk.

MZe: Dotaz, jak dlouho je sledována udržitelnost projektů MŽP. Upozorňuje, že v prvních 10 letech agrolesnické systémy negenerují žádný zisk.

1.9. Zavedení nové podmínky na ochranu zvířat proti týrání. Na základě zjištění případů častého porušování § 5b zákona na ochranu zvířat proti týrání ze strany chovatelů hospodářských zvířat, bude sankce za porušení tohoto ustanovení doplněna do obou intervencí. Bude tak sjednocen odkaz na porušení § 2, 4, 5 a 5b zákona na ochranu zvířat proti týrání s národními podporami na welfare hospodářských zvířat. Úprava nemá vliv na SP SZP a změna bude promítnuta do nařízení vlády č. 64/2023 Sb. a č.70/2023 Sb.

Bez diskuze.

1.10. Zavedení jednoletých závazků AEKO, EZ, Agrolesnictví. Důvodem je konec programového období a je snaha uzavírat závazky tak, aby od následujícího programového období byly přesahy max. jednoho roku. Téma bude řešeno i s EK.

Nařízení (EU) 2021/2115 v současné době umožňuje uzavírání jednoletých navazujících závazků. Toto by vyžadovalo změnu SP SZP (doplnění jednoletých závazků) a následně i změny v národních právních předpisech.

Diskuze:

MZe: Informativní bod, bude řešeno s EK.

- 1.11. Umožnění změny kultury na zalesněnou půdu.** Povolená změna kultury při zalesnění zemědělské půdy bez porušení podmínek AEKO a EZ na kultuře T po 30. 9. V případě zalesňování zemědělských půd probíhá převod na PUPFL do 30.11., z toho důvodu by se sledovala kultura T do 30.9. Tento bod je k diskuzi, z důvodu, že v případě AEKO i EZ se jedná o víceleté závazky a je tedy otázkou, zda je vhodné provádět zalesnění zem. půdy v průběhu tohoto závazku. Je potřeba tento bod projednat s EK, a to s ohledem na možnost pardonovaného nedodržení závazku bez vzniku vratky vyplacených dotací. Změna vyžaduje úpravy příslušných nařízení vlády, na zvážení je modifikace SP SZP z pohledu úpravy (nedodržení) 5letého závazku.

Diskuze:

ZS: Jde o to, zda je tato změna vnímána jako vyšší environmentální ambice. Pokud ano, tak by mělo být zalesnění možné i v průběhu závazku. Zalesněná půda vyšší ambici představuje. Neměla by být proto vrácena dotace při zalesnění a změně kultury.

MZe: Zalesnění travních porostů, které nejsou zahrnuty v AEKO OETP, by zřejmě bylo možné. Problematické by ale mohlo být posuzování, zda se jedná o pardonovaný důvod v případě cenného managementu, kde by OOP povolil zalesnění.

PRO-BIO: Uvádí pro doplnění, že podnět vzešel od některých farem, které uvažovaly o zalesňování zemědělských půd a řešily termín sledování kultury T do 31. 12. Zalesňování zemědělských půd je vnímáno jako vyšší environmentální ambice, zároveň by se podpořilo naplnění indikátoru u opatření ZZP. Pokud by však mělo dojít k vrácení již vyplacených dotací, tak by zemědělci o zalesnění zájem neměli. Možná někteří v posledním roce závazku. Žádá o projednání s EK.

MZe: Doplnuje, že ZZP je vždy podmíněno vyjádřením OOP, protože dochází k vynětí ze ZPF a převodu na PUPFL.

KPZ: Upozorňuje na podmáčené pozemky, kde by v budoucnu mohly vzniknout mokřady. Pokud dochází k přechodu na vyšší environmentální cíl, nemělo by to být posuzováno jako porušení závazku a požadováno vrácení již vyplacených finančních prostředků. Téma by mělo být otevřeno a diskutováno s EK.

AK ČR: Vyjadřuje souhlas s předchozími příspěvky. Přechod na vyšší environmentální cíl ze základu, by neměl být považován za přerušení závazku.

MZe: Potvrzuje, že téma bude projednáno s EK.

- 1.12. Zrušení povinnosti dokládat opis deklarace chovu koní.** Změna by se týkala AEKO Ošetřování extenzivních travních porostů, Ekologického zemědělství na TTP a Oblastí s přírodními a jinými omezeními. Údaje bude SZIF kontrolovat přímo z informačního systému ústřední evidence. Změna nevyžaduje úpravu SP SZP, ale vyžaduje novelizaci NV č. 61/2023 Sb., NV č. 80/2023 Sb., a NV č. 81/2023 Sb.

Diskuze:

PRO-BIO: Tento návrh je velmi vítán, dojde ke snížení byrokratické zátěže. Je možné vysvětlit, proč to nešlo uskutečnit dříve?

MZe: Na základě stanoviska sekce živočišných komodit, bylo rozhodnuto, že pro rok 2024 zůstane platný zavedený systém deklarace chovu koní, dokládání elektronického opisu deklarace, jelikož tou dobou ještě nebyl systém IZR pro chov koní zcela funkční a docházelo k nechtěným duplicitám.

1.13. Úprava minimální HTS pro zeleninu v rámci Integrované produkce a Ekologického zemědělství. Jedná se konkrétně o snížení minimální HTS u cibule, kukuřice cukrové, lilku, okurky, rajčat, řepy salátové a tykve.

Diskuze:

PRO-BIO: Bylo by vhodné věnovat se nastavení plodinové skladby celkově (orná půda, intenzivní sady), nejen v rámci ekologického zemědělství. Seznamy povolených plodiny by se měly aktualizovat s ohledem na změny klimatu, díky které je možné na území ČR pěstovat nové druhy ovoce a zeleniny (kdoule, kiwi, rýže apod.), jako to bylo například s umožněním pěstování lanýžů, které se v ČR historicky pěstovaly.

2. Další náměty

AOPK:

2.1. AEKO Zatravňování orné půdy. Zatravnění orné půdy – o podporu v AEKO lze žádat i opakovaně, pokud DPB zůstane celou dobu 5letého závazku v kultuře G a následně bude převeden na R. Z našeho pohledu je to neúčelné a ne hospodárné, navrhuje se uvést takové pozemky jako nezpůsobilé pro opětovnou podporu.

MZe: Uvedený požadavek jde nad rámec legislativy EU.

2.2. AEKO Ošetřování extenzivních travních porostů – málo úživné pastviny, suché stepní trávníky a vřesoviště. Žádají o úpravu definic v ENVIRO LPIS tak, aby bylo zcela jasné, že seče místo pastvy může být povolena také jen na části pozemku (např. z důvodu výskytu motýlů).

MZe: Uvedený požadavek nemá vliv na SP SZP ani na nařízení vlády, návrh bude dále diskutován.

2.3. AEKO Ošetřování extenzivních travních porostů – ochrana modrásků. Z cílových druhů evropsky významných druhů modrásků je nejvzácnější modrásek černoskvřinný (*Phengaris arion*), kriticky ohrožený druh ekologicky vázaný na spásaná vřesoviště, pastviny a nízkostébelné stepi od nížin do hor. Živnou rostlinou je mateřídouška, ideální je nízký nezapojený bylinný porost, s drobnými mezerami díky disturbanci pastvou. Proto navrhuje se v titulu zavést možnost pastvy i v prvním termínu, tj. nyní do 10.6. Dále doporučujeme, po zpřesnění pozorování doby letu všech druhů cílových modrásků, upravit termíny takto: pastva/seč možná kdykoliv mimo období od 15. června do 20. srpna.

MZe: Navrhovaná úprava nemá vliv na SP SZP, pro případné úpravy termínů v nařízení vlády je nutná další diskuse.

2.4. AEKO Ošetřování extenzivních travních porostů – platba na výsledek. Termín, který je stanovený pro tento titul podle § 15 (1)(d) NV 80/2023 Sb. je příliš pozdní vzhledem k tomu, že po polovině listopadu může napadnout sníh. Na základě konzultace s místními zemědělci a zkušenostmi z prvních dvou let pilotního ověřování žádáme o posun termínu pro úklid neposečených ploch na dobu po 15. 10.

MZe: Navrhovaná úprava nemá vliv na SP SZP, úprava termínu v nařízení vlády bude diskutována v rámci novelizace nařízení vlády.

KZP:

2.5. AEKO Biopásy. Na zvážení je, jak v budoucnu řešit pojezdy (čtyřkolkáři apod.) v biopásech. Ze strany zemědělců je to vnímáno jako největší překážka pro vstup do AEKO Biopásy. Není zde možnost OVM či oznámení SZIFu. Problém se týká i pojezdů v TTP.

MZe: Již bylo řešeno v rámci sankcí. Ze zamítnutí dotace došlo k posunu na nejnižší 3 % sankci.

PRO-BIO:

2.6. Simplifikace. Jaký je harmonogram týkající se simplifikačního balíčku?

MZe: ČR se připojila k 16 ČS, které usilují o to, aby se Omnibus III neprojednával na zasedání GAC. Je, bohužel, velmi reálné, že nebude řešen ministry zemědělství. MZe simplifikace rovněž vítá, ale vyžaduje to zásah do základních aktů EU. Nelze předjímat, že k tomu skutečně dojde.

3. Harmonogram prací

- 12.5.2025 konání PS MV
- 16.5.2025 zaslání připomínek a podnětů k PS
- 22.5.2025 rozeslání zápisu k připomínkám
- 29.5.2025 termín pro zaslání připomínek k zápisu
- 17. – 18. 6. 2025 MV SP SZP (Jičín)
- červenec 2025 – konzultace s EK k modifikaci
- září 2025–březen 2026 standardní novelizační legislativní proces

Zapsal: MZe, Odbor environmentálních podpor rozvoje venkova

Schválil: Ing. David Kuna

Agrolesnictví

Původní plán

	2024	2025	2026	2027	2028	Celkem (ha)
42.73 Založení Agrolesnického systému	180	180	180	180	180	900
26.70 Péče o založený agrolesnický systém		180	360	540	720	1 800

3. modifikace - navýšení hektarů

	2024	2025	2026	2027	2028	Celkem (ha)
42.73 Založení Agrolesnického systému	600	450	200	200	200	1 650
26.70 Péče o založený agrolesnický systém		600	1050	1 250	1 450	4 350

rok podání žádosti	Plnění indikátoru	Proplaceno (ha)	Cílová hodnota (ha)	Plnění indikátoru
2023	42.73 Založení ALS	515	600	86 %
2024	42.73 Založení ALS	1194	450	265 %
2024	26.70 - Péče o založený agrolesnický systém	431	600	72 %

rok podání žádosti	Plnění indikátoru	Požadováno (ha)*	Cílová hodnota (ha,)	Plnění indikátoru
2025*	26.70 - Péče o založený agrolesnický systém	711	1050	68 %

*podané žádosti (neproplaceno)